2026-10-30

Ministerie van Financiën

TER BESLISSING
Aan
De Staatssecretaris van Financiën
De Minister van Financiën

deze nota is ingehaald door de actualiteit, ik heb onze zorgen besproken met MP/VMPS/MINFIN

daar komt lijn uit dat we de strategie omdraaien: uitgangspunt wordt 2029 en de inspanning is kijken of verantwoord 2028 lukt

dan kunnen we in het NR ook echt aantal punten uit zowel advies als UT omarmen, wat gewoon het juiste is om te doen

nota

Advies RvS novelle Box 3 en agendering MR

Directoraat-Generaal voor Fiscale Zaken
Directie Algemene Fiscale Politiek

Persoonsgegevens

Datum
29 oktober 2026

Notanummer
2026-0000438983

Bijlagen
1. Advies RvS
2. Nader rapport
3. MR formulier
4. UT BD

Aanleiding

De Raad van State (RvS) heeft advies uitgebracht op het wetsvoorstel novelle uitbereiding vermogenswinstbelasting box 3. De RvS heeft het wetsvoorstel niet in te dienen, tenzij het is aangepast (dictum C). Vanwege het dictum C moet het nader rapport van de novelle worden besproken in de MR. In deze nota wordt u geïnformeerd over het advies en wordt uw akkoord op MR agendering gevraagd.

Beslispunt: MR agendering

Gaat u akkoord met de agendering van het nader rapport in de MR?

Bij akkoord kunt u (stas FIN) het MR formulier ondertekenen. Met AZ is afgesproken dat het kan worden geagendeerd voor de MR van 30 oktober 2026.

Toelichting:

- De RvS heeft een dictum C uitgebracht op de novelle. Het advies van de RvS ziet op de volgende punten:

    - Haastige en onzorgvuldige wetgeving: een stelselwijziging via een novelle en met grote spoed doorvoeren, ondermijnt de kwaliteit van het wetgevingsproces, het wetsvoorstel zelf en de uitvoering ervan.
    - Kwetsbaar hybride stelsel: de in de novelle gemaakte keuze om zonder duidelijke rechtvaardiging naast een vermogenswinstsystematiek voor een deel van de vermogensbestanddelen in box 3 tijdelijk een vermogensaanwassystematiek te gaan hanteren is kwetsbaar.
    - Risico's voor uitvoering: een nieuw en complex vermogensaanwassysteem voor twee jaar (2028–2030) leggen een zware wissel op de Belastingdienst en belastingplichtigen. Bovendien leidt de vroegtijdige invoering van de vermogenswinstsystematiek voor financiële instrumenten tot risico's voor uitvoering en handhaving door het ontbreken van contra-informatie tot 2030. De novelle wordt onuitvoerbaar geacht per 2028 door complexiteit, ontbrekende contra-informatie en de al bestaande werkdruk. Invoering van het voorliggende voorstel (mede gegeven de grote druk die de al bestaande opgaven en voorgenomen bezuinigingen langjarig leggen op de Belastingdienst, is per 2028 dus niet verantwoord.
    - Onrust en onduidelijkheid voor belastingplichtigen en de samenleving, mede door discussies over dekkingsmaatregelen.
- De RvS adviseert het wetsvoorstel Wet werkelijk rendement box 3 in te trekken, de novelle niet in te dienen en met een nieuw solide, uitvoerbaar en adequaat gedekt box 3 wetsvoorstel te komen. Mocht de regering toch door willen gaan met de novelle, dan adviseert zij de vermogenswinstbelasting per 2030 voor alle vermogensbestanddelen in te voeren.
- Naar aanleiding van dit advies is het nader rapport opgesteld. In het nader rapport is bij het schrijven rekening gehouden met het doorgaan van de novelle.
- Het nader rapport moet worden besproken in de MR. Omdat de besluitvorming over deze novelle op dit moment nog loopt, is het van belang dat de u (Stas FIN) in de MR mandaat vraagt om de wijzigingen die volgen uit deze besluitvorming te mogen verwerken in zowel de novelle en het nader rapport. U ontvangt hierover separaat een spreeklijn.
- Afhankelijk van het moment van de afronding besluitvorming, kan de novelle vrijdag worden aangeboden bij het Kabinet van de Koning.
- Indien gewenst kan de Koning vanaf maandag 2 november de novelle indienen bij de Tweede Kamer.

Communicatie
Uw beide woordvoerders zijn aangehaakt. De RvS maakt het advies over de novelle op maandag 2 november openbaar. Er wordt een reactie voorbereid voor vragen vanuit de media.

Politiek/bestuurlijke context
Niet van toepassing.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Doc nr.	Datum	Titel doc.	Lakgronden
1	6-10-2026	Nota - stasF - Dekkingsoptie box 3	Persoonsgegevens
2	7-10-2026	Nota - stasF - Belnota NVB	Persoonsgegevens
3	9-10-2026	Nota - stasF - Voorbereiding gesprek Raad van State novelle box 3	Persoonsgegevens
4	23-10-2026	Nota - min - Uitvoeringstoets novelle box 3	Persoonsgegevens
5	23-10-2026	Nota - stasF - Uitvoeringstoets novelle box 3	Persoonsgegevens
6	27-10-2026	Nota - stasF - Aanvullende vragen minister nota uitvoeringstoets novelle	Persoonsgegevens

2026-10-11

Ministerie van Financiën

TER INFORMATIE
Aan
de staatssecretaris van Financiën

Directie Algemene Financiële en Economische Politiek

Persoonsgegevens

nota

Nota dekkingsopties box 3

Datum
6 oktober 2026

Notanummer
2026-0000402289

Bijlagen
geen

Aanleiding

Tijdens de Algemene Financiële Beschouwingen heeft kabinet toergezegd om met een alternatieve dekking voor box 3 te komen en daarbij qua balans binnen de dekking weg te bewegen van de 'kleine spaarder'.

Kernpunten

graag compleet overzicht van alle "BOX2 en BOX3 TCF" en enkele varianten hoe die in te zetten (bv: 1 jaar niet toepassen, aantal jaren dempen, etc)

- Deze nota bevat dekkingspakketten die zijn uitgevraagd voor de de die ontstaat bij de overgang naar vermogenswinst in 2028 (volledig vermogenswinst per 2030).
- De pakketten kennen verschillende dekkingsknoppen en leveren verschillende bedragen op binnen de kabinetsperiode en structureel.
- Verlagingen van het box 2 tarief leiden tot een positief saldo-effect op de kort termijn, maar leiden tot een derving op de lange termijn en binnen het inkomstenkader. Verdere verlagingen van het box 2 tarief ten opzichte van het pakket in de novelle leiden tot een aanvullende saldobelasting na 2031.
- Bij alle maatregelen is uitgegaan van de eerst mogelijke inwerkingtredingdatum zoals aangegeven tijdens de augustusbesluitvorming. Er kan niet met zekerheid worden gesteld dat deze data bij latere besluitvorming nog steeds geldig zijn. In algemene zin geldt dat hoe later er wordt besloten over maatregelen, hoe meer risico er is dat een maatregel pas een belastingjaar later in kan gaan.
- De ramingen voor de dekkingsopties zijn nog niet definitief. Dit komt door interactie-effecten tussen verschillende dekkingsopties. Dit geldt in ieder geval voor dekkingsopties binnen de domeinen box 2, box 3 en de erf- en schenkbelasting.
- Het effect op het EMU-saldo (kasreeks) van het aanpakken van de constructie papieren schenkingen en het moderniseren van de forfaits in de erf- en schenkbelasting wijkt af van de lastenrelevante reeks. Dit komt doordat de deze maatregelen pas op zeer lange termijn tot een opbrengst leiden. Volgens de ramingsregels wordt de lastenrelevante reeks daarom netto-contant gemaakt (platgeslagen) waardoor er nu al een opbrengst wordt ingeboekt in het inkomstenkader. Dit geldt niet voor het effect op het EMU-saldo, omdat daar met het daadwerkelijke kaseffect wordt gerekend. In het saldo komen de opbrengsten daarom pas later tot uiting.

- Momenteel is nog geen raming beschikbaar voor de door u uitgevraagde optie om de schijfgrens in box 2 aan te passen. Deze volgt zo spoedig mogelijk.

Toelichting

Pakket 0

- Pakket 0 bevat het dekkingsvoorstel zoals opgenomen in de brief van 28 september. Hierbij is de inkomstenkaderreeks bij de tijdelijke verlaging van het box 2 tarief beperkt gewijzigd door een correctie van de raming.

Inkomstenkader

+ is saldoverbeterend	2026	2027	2028	2029	2030	2031	cum t/m 2031	Cum t/m 2035	struc
Scenario 4: VWB uitbreiden 2028, volledig 2030			-4.311	-2.592	-2.316	-1.807	-11.026	-15.624	-100
Box 2: Beperken excessief lenen van 500.000 naar 100.000 in 5 stappen van 80.000 vanaf 2027		517	656	912	1.140	1.498	4.723	4.545	14
Box 2: tijdelijk verlaging hoge tarief naar 29,2% van 2027 t/m 2030		-358	-358	-358	-358		-1.432	-1.432	
Box 3: Verlagen heffingsvrij rendement naar €1000 vanaf 2028			550	558	550	546	2.204	4.378	540
Box 3: verlagen HVV van €60.098 naar €30.846 in 2027		565					565	565	
Box 3: Verhoging forfait overige bezittingen met 1,5% in 2027		793					793	793	
Totaal	**0**	**1.517**	**-3.463**	**-1.480**	**-984**	**237**	**-4.173**	**-6.775**	**454**

EMU-saldo

+ is saldoverbeterend	2026	2027	2028	2029	2030	2031	cum t/m 2031	Cum t/m 2035	struc
Scenario 4: VWB uitbreiden 2028, volledig 2030			-3.018	-3.108	-2.399	-1.960	-10.485	-15.358	-100
Box 2: Beperken excessief lenen van 500.000 naar 100.000 in 5 stappen van 80.000 vanaf 2027		144	556	727	976	1.240	3.643	4.590	14
Box 2: tijdelijk verlaging hoge tarief naar 29,2% van 2027 t/m 2030	-2.225	-148	1.839	-267	2.783	1.705	3.687	-1.375	
Box 3: Verlagen heffingsvrij rendement naar €1000 vanaf 2028			385	556	552	547	2.040	4.215	540
Box 3: verlagen HVV van €60.098 naar €30.846 in 2027		396	170				565	565	
Box 3: Verhoging forfait overige bezittingen met 1,5% in 2027		555	238				793	793	
Totaal	**-2.225**	**947**	**169**	**-2.092**	**1.912**	**1.532**	**243**	**-6.570**	**454**

Pakket 1a

- Pakket 1a: Het heffingsvrije resultaat (HVR) wordt verlaagd van € 1800 naar €1500 (in plaats van naar €1000), het heffingsvrije vermogen (HVV) wordt verlaagd van €60.098 naar €50.000 (in plaats van naar €30.846) en het forfait wordt niet verhoogd.
- Dekking wordt gevonden door de constructie papieren schenkingen af te schaffen, de forfaits in de erf- en schenkbelasting af te schaffen en de schijfgrens voor het tarief in de erf- en schenkbelasting te verlagen met €94.000.

Inkomstenkader

+ is saldoverbeterend	2026	2027	2028	2029	2030	2031	cum t/m 2031	Cum t/m 2035	struc
Scenario 4: VWB uitbreiden 2028, volledig 2030			-4.311	-2.592	-2.316	-1.807	-11.026	-15.624	-100
Box 2: Beperken excessief lenen van 500.000 naar 100.000 in 5 stappen van 80.000 vanaf 2027		517	656	912	1.140	1.498	4.723	4.545	14
Box 2: tijdelijk verlaging hoge tarief naar 29,2% van 2027 t/m 2030		-358	-358	-358	-358		-1.432	-1.432	
Box 3: Verlagen heffingsvrij rendement naar €1500 vanaf 2028			195	192	181	186	754	1.498	185
Box 3: verlagen HVV van €60.098 naar €50.000 in 2027		186					186	186	
Erf- en Schenk: Aanpakken belastingconstructie in de schenkbelasting met papieren schenkingen (vanaf 2027) en moderniseren forfaits (vanaf 2028)		157	274	274	274	274	1.253	2.349	274
Erf- en Schenk: Verkorten schijflengte in 2027 van €162.795 naar €68.795	30	483	492	501	507	507	2.520	4.548	507
Totaal	**30**	**985**	**-3.052**	**-1.071**	**-572**	**658**	**-3.022**	**-3.930**	**880**

EMU-saldo

+ is saldoverbeterend	2026	2027	2028	2029	2030	2031	cum t/m 2031	Cum t/m 2035	struc
Scenario 4: VWB uitbreiden 2028, volledig 2030			-3.018	-3.108	-2.399	-1.960	-10.485	-15.358	-100
Box 2: Beperken excessief lenen van 500.000 naar 100.000 in 5 stappen van 80.000 vanaf 2027		144	556	727	976	1.240	3.643	4.590	14
Box 2: tijdelijk verlaging hoge tarief naar 29,2% van 2027 t/m 2030	-2.225	-148	1.839	-267	2.783	1.705	3.687	-1.375	
Box 3: Verlagen heffingsvrij rendement naar €1500 vanaf 2028			137	193	184	185	698	1.442	185
Box 3: verlagen HVV van €60.098 naar €50.000 in 2027		130	56				186	186	
Erf- en Schenk: Aanpakken belastingconstructie in de schenkbelasting met papieren schenkingen (vanaf 2027) en moderniseren forfaits (vanaf 2028)	55	-69	-55	-54	-50	-42	-215	-257	404
Erf- en Schenk: Verkorten schijflengte in 2027 van €162.795 naar €68.795	30	483	492	501	507	507	2.520	4.548	507
Totaal	**-2.140**	**540**	**6**	**-2.008**	**2.001**	**1.635**	**34**	**-6.224**	**1.010**

Pakket 1b

- Pakket 1b: Het HVR en HVV worden niet verlaagd en het forfait wordt niet verhoogd.
- Dekking wordt gevonden door de constructie papieren schenkingen af te schaffen, de forfaits in de erf- en schenkbelasting af te schaffen en de schijfgrens voor het tarief in de erf- en schenkbelasting te verlagen met €103.500 in 2027.
- Daarnaast wordt aanvullende dekking gevonden door de vermogensgrenzen te bevriezen van 2027 t/m 2031. Dit geldt voor de grens van het verhoogde EWF-tarief voor woningen met een waarde boven €1.350.000, de schijfgrens in de erf- en schenkbelasting waarboven het hogere tarief gaat gelden en het HVR in box 3

Inkomstenkader

+ is saldoverbeterend	2026	2027	2028	2029	2030	2031	cum t/m 2031	Cum t/m 2035	struc
Scenario 4: VWB uitbreiden 2028, volledig 2030			-4.311	-2.592	-2.316	-1.807	-11.026	-15.624	-100
Box 2: Beperken excessief lenen van 500.000 naar 100.000 in 5 stappen van 80.000 vanaf 2027		517	656	912	1.140	1.498	4.723	4.545	14
Box 2: tijdelijk verlaging hoge tarief naar 29,2% van 2027 t/m 2030		-358	-358	-358	-358		-1.432	-1.432	
Erf- en Schenk: Aanpakken belastingconstructie in de schenkbelasting met papieren schenkingen (vanaf 2027) en moderniseren forfaits (vanaf 2028)		157	274	274	274	274	1.253	2.349	274
Erf- en Schenk: Verkorten schijflengte in 2027 van €162.795 naar €59.295	32	568	578	589	596	596	2.959	5.343	596
Box 1: Niet indexeren grens 1.350.000 EWF van 2027 t/m 2031		7	15	35	55	75	187	504	93
Erf- en schenk: Niet indexeren schijfgrens schenk- en erfbelasting (2027 t/m 2031)		13	23	35	47	60	178	418	60
Box 3: Bevriezen HVR van 2028 t/m 2031 op niveau van € 1.800				24	47	69	140	416	69
Totaal		**904**	**-3.123**	**-1.081**	**-515**	**765**	**-3.018**	**-3.481**	**1.006**

EMU-saldo

+ is saldoverbeterend	2026	2027	2028	2029	2030	2031	cum t/m 2031	Cum t/m 2035	struc
Scenario 4: VWB uitbreiden 2028, volledig 2030			-3.018	-3.108	-2.399	-1.960	-10.485	-15.358	-100
Box 2: Beperken excessief lenen van 500.000 naar 100.000 in 5 stappen van 80.000 vanaf 2027		144	556	727	976	1.240	3.643	4.590	14
Box 2: tijdelijk verlaging hoge tarief naar 29,2% van 2027 t/m 2030	-2.225	-148	1.839	-267	2.783	1.705	3.687	-1.375	
Erf- en Schenk: Aanpakken belastingconstructie in de schenkbelasting met papieren schenkingen (vanaf 2027) en moderniseren forfaits (vanaf 2028)	55	-69	-55	-54	-50	-42	-215	-257	404
Erf- en Schenk: Verkorten schijflengte in 2027 van €162.795 naar €59.295	32	568	578	589	596	596	2.959	5.343	596
Box 1: Niet indexeren grens 1.350.000 EWF van 2027 t/m 2031		5	13	29	49	69	165	479	93
Erf- en schenk: Niet indexeren schijfgrens schenk- en erfbelasting (2027 t/m 2031)		13	23	35	47	60	178	418	60
Box 3: Bevriezen HVR van 2028 t/m 2031 op niveau van € 1.800				17	40	62	119	395	173
Totaal	**-2.138**	**513**	**-64**	**-2.032**	**2.042**	**1.730**	**51**	**-5.764**	**1.240**

Pakket 2a

- Pakket 2a: Het HVR en HVV worden niet verlaagd.
- Dekking wordt gevonden door het hoge tarief in box 2 tijdelijk verder te verlagen naar 27,2%. Hiermee loopt het pakket op EMU-basis binnen de kabinetsperiode rond, maar loopt de budgettaire derving t/m 2035 sterk op (van 6,6 naar 13,7 miljard) en resteert structureel een tekort van 86 miljoen.
- In dit pakket wordt het afzien van dekkingsknoppen uit het eerdere pakket opgevangen met een belastingverlaging en in het bijzonder het gedragseffect daarvan. Dit doen zonder aanvullende hervorming (zoals in aanvankelijk pakket in excessief lenen gebeurt) en zonder structurele overdekking is kwetsbaar en zet een potentieel lastig precedent.

Inkomstenkader

+ is saldoverbeterend	2026	2027	2028	2029	2030	2031	cum t/m 2031	Cum t/m 2035	struc
Scenario 4: VWB uitbreiden 2028, volledig 2030			-4.311	-2.592	-2.316	-1.807	-11.026	-15.624	-100
Box 2: Beperken excessief lenen van 500.000 naar 100.000 in 5 stappen van 80.000 vanaf 2027		517	656	912	1.140	1.498	4.723	4.545	14
Box 2: tijdelijk verlaging hoge tarief naar 27,2% van 2027 t/m 2030		-924	-924	-924	-924		-3.696	-3.696	
Box 3: Verhoging forfait overige bezittingen met 1,5% in 2027		765					765	765	
Totaal	**0**	**358**	**-4.579**	**-2.604**	**-2.100**	**-309**	**-9.234**	**-14.010**	**-86**

EMU-saldo

+ is saldoverbeterend	2026	2027	2028	2029	2030	2031	cum t/m 2031	Cum t/m 2035	struc
Scenario 4: VWB uitbreiden 2028, volledig 2030			-3.018	-3.108	-2.399	-1.960	-10.485	-15.358	-100
Box 2: Beperken excessief lenen van 500.000 naar 100.000 in 5 stappen van 80.000 vanaf 2027		144	556	727	976	1.240	3.643	4.590	14
Box 2: tijdelijk verlaging hoge tarief naar 27,2% van 2027 t/m 2030	-2.225	-148	1.246	-564	5.874	2.741	6.924	-3.763	
Box 3: Verhoging forfait overige bezittingen met 1,5% in 2027		536	230				765	765	
Totaal	**-2.225**	**532**	**-987**	**-2.945**	**4.451**	**2.021**	**847**	**-13.766**	**-86**

Pakket 2b

- Pakket 2b: Het HVR en HVV worden niet verlaagd.
- Dekking wordt gevonden door het tarief in box 3 maximaal te verhogen met 2%-punt. Een sterkere verhoging is niet mogelijk in verband met het globaal evenwicht met box 2. Naar verwachting verschuift door een dergelijke verhoging meer vermogen naar box 2, waardoor de opbrengst van een verdere tariefsverhoging beperkt is. Voor dit pakket is een aanvullende maatregel nodig om binnen de kabinetsperiode sluitend te zijn.

Inkomstenkader

+ is saldoverbeterend	2026	2027	2028	2029	2030	2031	cum t/m 2031	Cum t/m 2035	struc
Scenario 4: VWB uitbreiden 2028, volledig 2030			-4.311	-2.592	-2.316	-1.807	-11.026	-15.624	-100
Box 2: Beperken excessief lenen van 500.000 naar 100.000 in 5 stappen van 80.000 vanaf 2027		517	656	912	1.140	1.498	4.723	4.545	14
Box 2: tijdelijk verlaging hoge tarief naar 29,2% van 2027 t/m 2030		-369	-369	-369	-369		-1.476	-1.476	
Box 3: Verhoging forfait overige bezittingen met 1,5% in 2027		765					765	765	
Box 3: verhogen tarief van 36% naar 38% vanaf 2028			278	322	333	343	1.276	2.737	440
Totaal	**0**	**913**	**-3.746**	**-1.727**	**-1.212**	**34**	**-5.738**	**-9.053**	**354**

EMU-saldo

+ is saldoverbeterend	2026	2027	2028	2029	2030	2031	cum t/m 2031	Cum t/m 2035	struc
Scenario 4: VWB uitbreiden 2028, volledig 2030			-3.018	-3.108	-2.399	-1.960	-10.485	-15.358	-100
Box 2: Beperken excessief lenen van 500.000 naar 100.000 in 5 stappen van 80.000 vanaf 2027		144	556	727	976	1.240	3.643	4.590	14
Box 2: tijdelijk verlaging hoge tarief naar 29,2% van 2027 t/m 2030	-2.225	-148	1.839	-267	2.783	1.705	3.687	-1.375	
Box 3: Verhoging forfait overige bezittingen met 1,5% in 2027		536	230				765	765	
Box 3: verhogen tarief van 36% naar 38% vanaf 2028			195	309	330	340	1.173	2.624	440
Totaal	**-2.225**	**532**	**-199**	**-2.339**	**1.690**	**1.325**	**-1.217**	**-8.754**	**354**

Pakket 3a

- Pakket 3a: Het HVR en HVV worden niet verlaagd en de tijdelijke tariefsverlaging in box 2 wordt teruggedraaid.
- Dekking wordt gevonden door het lage en hoge tarief in box 2 per 2027 met 5%-punt te verhogen. Met deze optie ontstaat op basis van het EMU-saldo een tekort in de kabinetsperiode, maar ontstaat in het inkomstenkader juist een overdekking (zowel op korte als op lange termijn).

Inkomstenkader

+ is saldoverbeterend	2026	2027	2028	2029	2030	2031	cum t/m 2031	Cum t/m 2035	struc
Scenario 4: VWB uitbreiden 2028, volledig 2030			-4.311	-2.592	-2.316	-1.807	-11.026	-15.624	-100
Box 2: Beperken excessief lenen van 500.000 naar 100.000 in 5 stappen van 80.000 vanaf 2027		517	656	912	1.140	1.498	4.723	4.545	14
Box 3: Verhoging forfait overige bezittingen met 1,5% in 2027		765					765	765	
Box 2: verhoging hoge en lage tarief vanaf 2027 met 5%-punt van 31% naar 36%		1.341	1.341	1.341	1.341	1.341	6.705	12.069	1.341
Totaal	**0**	**2.623**	**-2.314**	**-339**	**165**	**1.032**	**1.167**	**1.755**	**1.255**

EMU-saldo

+ is saldoverbeterend	2026	2027	2028	2029	2030	2031	cum t/m 2031	Cum t/m 2035	struc
Scenario 4: VWB uitbreiden 2028, volledig 2030			-3.018	-3.108	-2.399	-1.960	-10.485	-15.358	-100
Box 2: Beperken excessief lenen van 500.000 naar 100.000 in 5 stappen van 80.000 vanaf 2027		144	556	727	976	1.240	3.643	4.590	14
Box 3: Verhoging forfait overige bezittingen met 1,5% in 2027		536	230				765	765	
Box 2: verhoging hoge en lage tarief vanaf 2027 met 5%-punt van 31% naar 36%	14.230	7.927	-7.203	-5.644	-4.086	-2.527	2.697	6.751	1.437
Totaal	**14.230**	**8.607**	**-9.436**	**-8.025**	**-5.509**	**-3.247**	**-3.380**	**-3.252**	**1.351**

Pakket 3b

- Pakket 3b: Het HVR en HVV worden niet verlaagd en de tijdelijke tariefsverlaging in box 2 wordt teruggedraaid.
- Dekking wordt gevonden door het lage en hoge tarief in box 2 per 2031 met 1,4%-punt te verhogen.

Inkomstenkader

+ is saldoverbeterend	2026	2027	2028	2029	2030	2031	cum t/m 2031	Cum t/m 2035	struc
Scenario 4: VWB uitbreiden 2028, volledig 2030			-4.311	-2.592	-2.316	-1.807	-11.026	-15.624	-100
Box 2: Beperken excessief lenen van 500.000 naar 100.000 in 5 stappen van 80.000 vanaf 2027		517	656	912	1.140	1.498	4.723	4.545	14
Box 3: Verhoging forfait overige bezittingen met 1,5% in 2027		765					765	765	
Box 2: verhoging hoge en lage tarief vanaf 2031 met 1,4%-punt						400	400	2.000	400
Totaal		**1.282**	**-3.655**	**-1.680**	**-1.176**	**91**	**-5.138**	**-8.314**	**314**

EMU-saldo

+ is saldoverbeterend	2026	2027	2028	2029	2030	2031	cum t/m 2031	Cum t/m 2035	struc
Scenario 4: VWB uitbreiden 2028, volledig 2030			-3.018	-3.108	-2.399	-1.960	-10.485	-15.358	-100
Box 2: Beperken excessief lenen van 500.000 naar 100.000 in 5 stappen van 80.000 vanaf 2027		144	556	727	976	1.240	3.643	4.590	14
Box 3: Verhoging forfait overige bezittingen met 1,5% in 2027		536	230				765	765	
Box 2: verhoging hoge en lage tarief vanaf 2031 met 1,4%-punt					4.595	2.559	7.154	1.618	402
Totaal		**680**	**-2.233**	**-2.381**	**3.172**	**1.839**	**1.077**	**-8.385**	**316**

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Ministerie van Financiën

2026-10-14

TER ADVISERING
Aan
de staatssecretaris van Financiën

Directoraat-Generaal voor Fiscale Zaken
Directie Directe Belastingen & Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Belnota NVB

Datum
7 oktober 2026

Notanummer
2026-0000403210

Bijlagen
geen

Aanleiding

U heeft op vrijdag 16 oktober, 09.30 – 09.45 uur een afspraak met Medy van der Laan, voorzitter van de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB). In dit gesprek bespreekt u de rol van banken bij de gegevenslevering voor de box 3-aangifte vanaf 2028.

Advies

- Wij adviseren u om de NVB te vragen of banken begin 2029 hun klanten de gegevens kunnen verstrekken die nodig zijn voor de belastingaangifte over 2028.

Kernpunten

- Per 2028 wordt vermogenswinstbelasting uitgebreid naar alle financiële instrumenten met de novelle bij het wetsvoorstel Wet werkelijk rendement box 3. Banken hebben aangegeven nog niet op tijd alle gegevens te kunnen verstrekken aan de Belastingdienst die nodig zijn om de vermogenswinst te bepalen.
- Dit betekent dat er een aantal gegevens ontbreken om vooraf in te vullen in de aangifte. Belastingplichtigen moeten voor 2028 de gegevens over hun beleggingen dus zelf opzoeken en invullen. Dat vraagt meer van het doenvermogen.
- Als banken de gegevens aan hun klanten verstrekken, bijvoorbeeld via het jaaroverzicht, hoeven belastingplichtigen deze niet zelf te verzamelen. Dit verkleint de kans op het maken van fouten.
- Uiterlijk 1 maart 2029 moeten deze gegevens beschikbaar zijn. Vanaf die datum kunnen belastingplichtigen namelijk hun aangifte over 2028 invullen.
- Omdat de aandelenwaarde op 1 januari 2028 als beginwaarde geldt, zijn er geen historische gegevens uit eerdere jaren nodig.
- Het streven is dat banken vanaf het belastingjaar 2029 de gegevens aan de Belastingdienst aanleveren, zodat deze vooraf kunnen worden ingevuld. U kunt de NVB bedanken voor hun constructieve opstelling hierbij en oproepen om goed te blijven samenwerken.
- Bij de NVB leeft onduidelijkheid over welk scenario uiteindelijk politiek doorgang zal vinden (geen WWR per 2028, VAB per 2028, of de VWB per 2028), en waar men dus hun capaciteit op moet inzetten. U kunt hiervoor begrip uitspreken en de inzet van het kabinet toelichten.

Toelichting

Life events

- De NVB heeft aangekondigd om schriftelijk een aantal aandachtspunten bij het voorstel met ons te delen.
- Een belangrijk aandachtspunt dat zij al hebben genoemd zijn *life events* zoals huwen in gemeenschap van goederen en scheiden, omdat dit tot realisatiemoment leidt en dus tot een heffing.
- Banken hebben geen gegevens beschikbaar over huwen en scheiden.
- De hoofdregel volgens het Burgerlijk Wetboek is dat bij een huwelijk de voorafgaand aan dat huwelijk aanwezige bezittingen buiten de gemeenschap van goederen blijven. In dat geval leidt een huwelijk niet tot een realisatiemoment.
- De verwachting is dat de meeste huwelijken volgens deze hoofdregel worden gesloten. Partijen die hiervan afwijken, zullen dit moeten regelen bij een notaris (die dan ook meteen een advies kan geven over de fiscale gevolgen).
- Ook een scheiding wordt geregeld bij een notaris, die advies kan geven over de fiscale gevolgen van een scheiding.
- Uiteindelijk blijft het de verantwoordelijkheid van belastingplichtigen zelf om juist en volledig aangifte te doen.
- Het opnemen van een doorschuifregeling voor huwen en scheiden kan voorkomen dat een huwelijk of een scheiding leidt tot een realisatiemoment. Dit is echter niet uitvoerbaar per 2028. Per wanneer het wel uitvoerbaar zou zijn, is afhankelijk van andere beleidswensen.

daarom had ik die ook in mijn oorspronkelijke oplossing in het voorjaar zitten, nu is dit ook gewoon wat het is

Communicatie

Niet van toepassing.

Politiek/bestuurlijke context

De gegevensverstrekking van banken is van belang vanwege novelle box 3.

8-10-26

Ministerie van Financiën

HEDEN
TER ADVISERING
Aan
De staatssecretaris van Financiën
De minister van Financiën

Directoraat-Generaal
voor Fiscale Zaken
Directie Directe
Belastingen & Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Voorbereiding gesprek Raad van State novelle box 3

Datum
9 oktober 2026

Notanummer
2026-0000402521

Bijlagen
1. Advies RvS bij Wetsvoorstel Wet werkelijk rendement box 3

Aanleiding

Op 2 oktober j.l. is de novelle uitbreiding vermogenswinstbelasting box 3 voor spoedadvies naar de Raad van State gestuurd. De Raad van State zal naar verwachting op 28 oktober advies uitbrengen.

Vooruitlopend op dit advies heeft de Raad van State aangegeven met u, op basis van artikel 24 van de Wet op de Raad van State, een gesprek te willen voeren over het proces omtrent en de inhoud van deze novelle. Het gesprek is op Woensdag 7 oktober, 12.30 – 13.15 uur bij de Raad van State. Vanuit de RvS nemen Heerma van Voss, Hemels en Wiebes deel aan het gesprek. U wordt ambtelijk ondersteund door Persoonsgegevens.

In deze nota leggen we ter voorbereiding een aantal verwachte bespreekpunten aan u voor. Het advies van de Raad van State bij het oorspronkelijke wetsvoorstel is bijgevoegd.

Bespreekpunten met RvS

1. Proces

- De Raad van State heeft aangegeven met u over het proces in gesprek te willen gaan.
- Naar verwachting zullen zij vragen hebben over de afweging van de gewenste snelheid en de zorgvuldigheid van de wetgevingsprocedure.
- Tevens kunnen zij vragen naar de wenselijkheid en noodzaak van spoedadvisering van een wezenlijke wijziging van het voorstel.
- Ook kunnen zij spreken voor ruimte voor eventuele inhoudelijke wijzigingen naar aanleiding van het advies en de gesprekken die nog worden gevoerd over de dekkingsvoorstellen, gelet op het ambitieuze parlementaire tijdpad.

Voorgestelde spreeklijn

- De novelle geeft gehoor aan de kritiek in beide Kamers en van de Raad van State in het eigen advies ten aanzien van de vermogensaanwassystematiek in het oorspronkelijke wetsvoorstel Wet werkelijk rendement box 3 (WWR). Tijdens parlementaire behandeling van het oorspronkelijke wetsvoorstel WWR is gebleken dat onvoldoende maatschappelijk en politiek draagvlak bestaat voor een

vermogensaanwasbelasting als structureel onderdeel van het nieuwe box 3-stelsel.

- Op basis hiervan zijn verschillende scenario's aan de orde gekomen. Gelet op de complexiteit van het dossier heeft het enige tijd gekost om binnen het kabinet tot een zorgvuldig gezamenlijk besluit over het gewenste scenario te komen.
- Er kan daarbij worden aangegeven dat er steeds aandacht is geweest voor de wens om voortgang te boeken zodat duidelijkheid wordt verschaft aan burgers in Nederland over het belasten van vermogen.
- Uitkomst is dat draagvlak bestaat voor invoeren van een stelsel op basis van werkelijk rendement (op basis van een vermogenswinstbelasting) dat belangrijke voordelen heeft ten opzichte van het huidige forfaitaire stelsel met een tegenbewijsregeling. Ook de Raad van State adviseerde een volledige vermogenswinstbelasting te overwegen.
- Er is daarbij gekozen voor de snelste route waarbij per 1 januari 2028 zoveel mogelijk onder de vermogenswinstbelasting valt.
- Aangegeven kan worden dat het kabinet zich er tegelijkertijd van bewust is dat snelheid niet ten koste moet gaan van de kwaliteit van wetgeving.
- Het is daarom van belang dat er ruimte wordt geboden voor de advisering Raad van State en om die reden is de novelle in deze vorm zo snel mogelijk voor advies naar hen toegestuurd.
- Er wordt veel belang gehecht aan het advies van de Raad van State voor de verdere beoordeling van het voorstel. Dit advies kan aanleiding geen tot aanpassing daarvan, waar dat uit het oogpunt van zorgvuldige wetgeving nodig wordt geacht. De beoogde planning biedt daar ruimte voor.
- Tegelijkertijd moeten ook beide Kamers nog voldoende tijd hebben om het voorstel inhoudelijk te behandelen, waarbij ook gewenst is dat het advies van de Raad van State bij deze beoordeling kan worden meegewogen.
- Kortom, de planning balanceert tussen de maatschappelijk gewenste snelheid en zorgvuldigheid, waarbij zowel de Raad van State en de Kamers zoveel mogelijk de ruimte is geboden voor een inhoudelijke toetsing.
- Tot slot kan worden aangegeven dat het besef aanwezig is dat er hiermee een groot beroep wordt gedaan op de Raad van State. Gelet op de uitzonderlijke politieke omstandigheden rond de voorliggende novelle, wordt er echter gevraagd om begrip aan de zijde van de Raad van State.

2. *Inhoud*

A. *Juridische houdbaarheid*

- De Raad van State kan vragen naar het gelijkheidsbeginsel en de juridische houdbaarheid van de novelle, nu het oorspronkelijke onderscheid in de oorspronkelijke wetsvoorstel WWR tussen vermogensaanwas en vermogenswinst in liquide en illiquide vermogensbestanddelen vervalt.

Voorgestelde spreeklijn

- De wenst bestaat om bij de start van het nieuwe box 3-stelsel in 2028 de vermogenswinstbelasting zo breed mogelijk invoeren. Binnen de technische mogelijkheden gaan alle financiële instrumenten hier direct

onder vallen, waarmee meteen het grootste deel (90%) van het box 3-vermogen met waardeontwikkeling is afgedekt.
- Voor de overige vermogensbestanddelen, zoals banktegoeden, verzekeringsproducten, vorderingen en schulden, geldt in eerste instantie nog de vermogensaanwasbelasting.
- Er wordt daarnaast gewerkt aan voorstellen om ook deze categorieën zo snel mogelijk over te zetten naar de vermogenswinstbelasting. Naar verwachting is dit in 2030 haalbaar.
- De verschillende fiscale behandeling is daarmee van tijdelijke aard.
- Bij toetsing aan verdragen waarin het gelijkheidsbeginsel is vastgelegd (IVBPR, EVRM) heeft de wetgever een ruime beoordelingsvrijheid bij het beoordelen of sprake is van gelijke gevallen en ook bij de beoordeling of sprake is van een objectieve en redelijke rechtvaardiging om onderscheid te maken. Dat betekent dat de wetgever moet worden gevolgd tenzij de keuze van de wetgever van elke redelijke grond is ontbloot.
- In het Kerstarrest is deze beoordelingsvrijheid overschreden, want er werd inkomen belast terwijl de belastingplichtige dat inkomen nooit heeft gehad. Er werd bovendien een groot onderscheid gemaakt, want mensen met een rendement van 20% werden hetzelfde belast als mensen met een rendement van 0,1%. Van een dergelijke situaties is geen sprake bij deze novelle.
- De redelijke grond die de wetgever nu heeft, is dat er sprake is van een tijdelijke uitzondering. De overgang naar een vermogenswinstbelasting gaat stapsgewijs waarbij nu sprake is van een versnelling waardoor per 2028 het grootste deel van vermogen in box 3 onder de vermogenswinstbelasting valt.
- Een volledige vermogenswinstbelasting voor box 3 is pas mogelijk per 2030, dus het alternatief voor deze novelle zou zijn dat alle vermogensbestanddelen in box 3 pas per 2030 over kunnen gaan naar een vermogenswinstbelasting. Dat vindt het kabinet niet wenselijk, onder andere vanwege het belang om lange termijn beleggingen te stimuleren.
- Daarbij wordt opgemerkt dat deze verschillende fiscale behandeling in kern ziet op een timingverschil, te weten het moment van heffen. Voor de resterende vermogensbestanddelen die onder de vermogensaanwassystematiek geldt immers een jaarlijkse box 3 heffing over de waardeontwikkeling, waarbij onder de vermogenswinstbelasting de waardeontwikkeling van vermogensbestanddelen belast worden op het moment van realisatie.

B. Dekking

- De Raad van State kan vragen naar het voorgestelde dekkingspakket voor box 3. De novelle bevat het dekkingsvoorstel zoals opgenomen in de kamerbrief van 28 september en is nog niet aangepast n.a.v. de Algemene Financiële Beschouwingen.

Voorgestelde spreeklijn

- Het kabinet heeft in de novelle een voorstel gedaan voor de dekking van de budgettaire gevolgen die gepaard gaan met de overgang naar een vermogenswinstsystematiek per 2028.
- De overgang naar vermogenswinstbelasting in 2028 brengt een incidentele derving met zich mee. Dit komt omdat bij een vermogenswinstbelasting pas op het moment van realisatie belasting betaald hoeft te worden over

de waardestijging. Bij een vermogensaanwasbelasting (waartegen de vermogenswinstbelasting wordt afgezet) moet elk jaar belasting betaald worden.
- De derving kent een uitzonderlijke kaspatroon. Het kabinet probeert dit te dempen met een tijdelijke tariefsverlaging in box 2. Zo is een pakket maatregelen vormgegeven waarvan het cumulatieve effect op het EMU-saldo tot en met 2031 neutraal is.
- Het kabinet heeft tijdens de Algemene Financiële Beschouwingen de kritiek van de Tweede Kamer op het dekkingsvoorstel gehoord.
- Daarom heeft het kabinet toegezegd om met een nieuw dekkingsvoorstel te komen waarbij rekening wordt gehouden met kleine spaarders en investeerders.
- Besluitvorming over het nieuwe dekkingspakket vindt nu binnen het kabinet plaats.

C. *Beroep op het doenvermogen*

De Raad van State kan vragen naar de gevolgen voor het doenvermogen van de belastingplichtigen in box 3. In de voorgelegde novelle is deze paragraaf nog niet ingevuld.

Voorgestelde spreeklijn

- Banken geven aan dat zij de gegevens voor het bepalen van de vermogenswinst per 2028 nog niet aan de Belastingdienst kunnen aanleveren. Er is daarom geen vooraf ingevulde aangifte voor box 3 beschikbaar.
- Belastingplichtigen moeten per beleggingsportefeuille zelf gegevens opzoeken en invullen. Dit gaat onder andere om de waarde van de financiële instrumenten op 1 januari 2028, de aan- en verkopen in 2028 en de reguliere voordelen zoals ontvangen dividend en rente.
- Aangegeven kan worden dat er echter een aantal factoren zijn dit beroep op dit doenvermogen kunnen verzachten.
- Ten eerste zal er met banken in gesprek worden gegaan over het verstrekken van de benodigde gegevens aan hun klanten, bijvoorbeeld via het jaaroverzicht. De verwachting is dat de banken begin 2029 aan hun klanten de gegevens kunnen verstrekken die nodig zijn voor de aangifte over 2028.
- Ten tweede doet 40% van de belastingplichtigen in box 3 (belastingjaar 2024) aangifte met behulp van een fiscaal dienstverlener en wordt daardoor voldoende ondersteund.
- Ook bij de tegenbewijsregeling worden geen gegevens vooraf ingevuld. In tegenstelling tot de tegenbewijsregeling zijn voor de aangifte over 2028 geen gegevens uit eerdere jaren nodig.

D. *Uitvoeringsgevolgen*

- De Raad van State kan vragen naar de uitvoerbaarheid en controleerbaarheid van de belastingaangifte box 3 per 2028.

Voorgestelde spreeklijn

- Banken kunnen over 2028 nog geen aangiftegegevens aanleveren bij de Belastingdienst. Dat betekent dat meer wordt gevraagd van burgers om zelf gegevens te verzamelen voor de aangifte.
- Dit zal het moeilijker maken om aangifte te controleren, maar het betekent niet dat toezicht niet meer mogelijk is.

- De Belastingdienst brengt momenteel in kaart wat nodig is om ook in deze beginperiode toezicht en handhaving op een acceptabel niveau te houden.
- Eind oktober gaat de Belastingdienst een definitieve inschatting geven van uitvoerbaarheid in de uitvoeringstoets. Dan zal blijken hoeveel mensen en middelen de Belastingdienst nodig heeft om de wet op een acceptabel niveau te handhaven.

Communicatie

Politiek/bestuurlijke context

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Dank. Uitvoeringstoets is dus cf. verwachting t.t.v. advisering vsthoek en Aug-besluitvorming: route is inpasbaar en technisch uitvoerbaar cf. advisering desbgds, maar risico's zien we mbt het doenvermogen en gegevensaanlevering.

↳ klopt het dat afwezigheid contra indicatie ook geldt indien belastingplichtigen beroep doen bij de huidige tegen-bewijsregeling, en dat uit-voerings toets desbgds op hetzelfde wees tav. WWR? Graag nog korte aanvulling / vergelijk op dit punt.

Ministerie van Financiën

Directoraat-Generaal voor Fiscale Zaken

Persoonsgegevens

TER INFORMATIE
Aan
de minister 26/10
de staatsecretaris van Financiën

nota

uitvoeringstoets novelle box 3

↳ En aanvullend: goed dat hier handelingsperspectief op is richting banken (gesprekken lopen al), ik ga graag zelf ook in gesprek met hen over wat mogelijk is.

Datum
23 oktober 2026

Notanummer
2026-0000423233

Bijlagen
1. uitvoeringstoets novell

Aanleiding

Bijgaand ontvangt u de uitvoeringstoets over de novelle box 3, waarin de vermogenswinstbelasting wordt uitgebreid naar alle financiële effecten. In de uitvoeringstoets worden de ingeschatte impact van de novelle op Belastingdienst en de daarmee gepaard gaande substantiële risico's beschreven zodat die tezamen met andere aspecten meegenomen kunnen worden in de bredere politieke weging.

Kernpunten

- De novelle box 3 is een aanvulling op de Wet werkelijk rendement waarmee de vermogenswinstbelasting (VWB) bij startups en scale-ups wordt uitgebreid naar een VWB over alle financiële effecten.
- Het eindoordeel van de belastingdienst is per jaar verschillend en luidt (samengevat): "Het voorstel is technisch maakbaar en inpasbaar op voorwaarde dat het wetsvoorstel uiterlijk op 31 december 2026 is aangenomen door de Tweede en de Eerste Kamer. De beoordeling of het voorstel daarmee ook uitvoerbaar is, verschilt per belastingjaar. [...] Voor 2028 moeten dusdanig substantiële risico's worden geaccepteerd dat de Belastingdienst het wetsvoorstel als onuitvoerbaar beschouwt. [...] Voor belastingjaar 2029 verbetert de uitvoerbaarheid, ervan uitgaande dat volledige gegevenslevering door banken over dat belastingjaar mogelijk is."
- Onderstaand vindt u tevens met een aanvullende toelichting van de Belastingdienst op de uitvoeringsaspecten van de gegevenslevering in 2028 en 2029.

Toelichting

Uitvoeringskosten en personele impact

De cumulatieve incidentele uitvoeringskosten voor de uitbreiding zijn geraamd op € 31,05 mln waarvan € 2,76 mln voor automatisering en € 28,29 mln voor handhaving en toezicht. Voor handhaving en toezicht is er verspreid over de jaren een incidentele uitbreiding van totaal 252 FTE nodig waarbij in het ritme over de jaren in 2030 een piek van 113 FTE wordt verwacht.

De uitvoeringskosten voor Box 3 Vermogenswinstbelasting worden gedekt binnen de gereserveerde middelen voor de Wet werkelijk rendement box 3 op de Aanvullende Post. Cumulatief zijn de reeksen in de Uitvoeringstoetsen hoger dan de gereserveerde middelen op de Aanvullende Post. De Belastingdienst zal d.m.v. beheersmaatregelen en het uitvlakken van de werkzaamheden de

uitvoeringskosten voor zover mogelijk inpassen binnen de beschikbare middelen. Omdat er een aantal verschillende toetsen hebben plaatsgevonden aangaande het toekomstig box 3-stelsel vindt in de loop van 2027 een herijking plaats.

Uitvoeringtoets op dekkingsmaatregelen in de novelle box 3
Vooralsnog zijn als technische invulling in dit wetsvoorstel verschillende dekkingsmaatregelen in het brede vermogensdomein opgenomen conform de Kamerbrief van 29 september 2026. De uitvoeringstoets op deze maatregelen is in afrondende fase. Het beeld is dat de impact op de uitvoering beperkt is.

Aanvullende toelichting van de Belastingdienst

- Zoals blijkt uit de uitvoeringstoets vindt de slechte uitvoerbaarheid in 2028 vooral zijn oorzaak in het feit dat financiële instellingen over dat jaar nog geen gegevens kunnen leveren aan de Belastingdienst en niet aan alle belastingplichtige. Dit heeft twee belangrijke gevolgen:
  1. Burgers ontvangen voor box 3 geen vooringevulde aangifte. Het is voor burgers complex om zelf een juiste en volledige aangifte te doen. Dit doet een groot beroep op het doenvermogen. Indien de banken voor het belastingjaar 2028 op gestructureerde wijze de gegevens die nodig zijn voor het doen van aangifte aan de belastingplichtige kunnen leveren kan deze informatie gebruikt worden bij het doen van de aangifte. De mogelijkheden om dit te realiseren verschillen nu per bank. Een toezegging van alle banken mitigeert het risico van een onjuiste aangifte.
  2. De Belastingdienst beschikt niet over contra-informatie en daardoor is risicoselectie op basis van risicodetectieregels niet mogelijk. Het detecteren van bewuste en onbewuste fouten is door de grote aantallen aangifte niet mogelijk. Daardoor is de wet voor 2028 slecht handhaafbaar en fraudegevoelig. Dit risico kan worden gemitigeerd als de banken toch in staat zouden zijn de benodigde gegevens over het belastingjaar 2028 te leveren. De implementatietijd voor de banken moet dan korter zijn dan de gebruikelijke 18 maanden. Tot nu toe is door de banken via de NVB aangegeven dat dit niet mogelijk is.
- Banken zijn een gegevensleverancier. Dat betekent dat zij voor aanvang van het belastingjaar klaar moeten zijn met implementeren, in casu 1 januari 2028. De banken moeten namelijk alle transacties vanaf 1 januari 2028 gedurende het jaar vastleggen en opslaan. Als de banken bijvoorbeeld zes maanden krijgen om te implementeren (in plaats van de gebruikelijke 18 maanden) moet de Handleiding voor de banken op 1 juli 2027 gereed zijn. Het vergt een gezamenlijk inspanning van de Belastingdienst en van de banken om op 1 juli 2027 een nieuwe Handleiding gereed te hebben. Er staat normaal een doorlooptijd van één jaar voor dit proces. De Belastingdienst zal de benodigde inspanning leveren om voor 1 juli 2028 gereed te zijn.
- Versnelling van gegevenslevering door banken kan risico's aanzienlijk reduceren.
- De Belastingdienst is een ontvanger en verwerker van de gegevens. Dit betekent dat wij voor de meeste gegevens op 1 januari 2029 klaar moeten zijn met de implementatie van de nieuwe Handleiding. Het implementeren door de Belastingdienst bestaat uit twee trajecten. Ten eerste het ontvangen van de jaargegevens en verwerken ervan t.b.v. de VIA en als contra-informatie. Daar is voldoende tijd voor. De tweede route is het ontvangen van transacties rondom gebeurtenissen, die van belang kunnen zijn voor de voorlopige aanslag 2028. Om de gegevens in de voorlopige aanslag op te

nemen zal de Belastingdienst op 1 juli 2027 moeten beginnen met implementeren in het IV systeem. Er kan ook besloten worden voor het jaar 2028 af te zien om de gegevens niet mee te nemen in de voorlopige aanslag.

- Mocht de contra informatie niet door de banken aangeleverd kunnen worden dan zou het toezicht op basis van aselecte steekproeven kunnen worden geïntensiveerd, hetgeen wel meer capaciteit vergt van de Belastingdienst dan het toezichtpercentage-1,5% dat nu in de uitvoeringstoets is opgenomen.
- Het oorspronkelijk onderscheid in het wetsvoorstel Wet werkelijk rendement box 3 tussen vermogensaanwasbelasting en vermogenswinstbelasting tussen liquide en illiquide vermogensbestanddelen vervalt. Crypto's rechtstreeks gehouden in een wallet blijven in de jaren tot de invoering van een volledige vermogenswinstbelasting onder het vermogensaanwasregime vallen, terwijl crypto's gehouden via een beleggingsrekening bij een bank wel onder het vermogenswinstregime vallen. Hierdoor wordt een toename van het aantal bezwaar- en beroepsprocedures verwacht. Dit risico geldt voor de jaren tot aan invoering van een volledige vermogenswinstbelasting op gelijke wijze.
- De cumulatieve incidentele uitvoeringskosten zijn geraamd op 31 mln. Met FEZ is afgesproken dat de uitvoeringskosten kunnen worden gedekt binnen de gereserveerde middelen voor het herstel en de WWR op de aanvullende post.
- We hebben de uitvoeringstoets ook onderhands gedeeld met de Raad van State. De verwachting is dat de RvS de uitvoeringstoets niet meer zal betrekken in haar advies omdat dit niet meer past in hun proces.

Communicatie
nvt

Politiek/bestuurlijke context
De uitvoeringstoets is ook onderhands gedeeld met de Raad van State. De verwachting is dat de RvS de uitvoeringstoets niet meer zal betrekken in haar advies omdat dit niet meer past in hun proces.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Ministerie van Financiën

2026-10-25

TER INFORMATIE
Aan
de minister
de staatsecretaris van Financiën

Directoraat-Generaal voor Fiscale Zaken

Persoonsgegevens

nota

uitvoeringstoets novelle box 3

Datum
23 oktober 2026

Notanummer
2026-0000423233

Bijlagen
1. uitvoeringstoets novell

Aanleiding

Bijgaand ontvangt u de uitvoeringstoets over de novelle box 3, waarin de vermogenswinstbelasting wordt uitgebreid naar alle financiële effecten. In de uitvoeringstoets worden de ingeschatte impact van de novelle op Belastingdienst en de daarmee gepaard gaande substantiële risico's beschreven zodat die tezamen met andere aspecten meegenomen kunnen worden in de bredere politieke weging.

Kernpunten

- De novelle box 3 is een aanvulling op de Wet werkelijk rendement waarmee de vermogenswinstbelasting (VWB) bij startups en scale-up wordt uitgebreid naar een VWB over alle financiële effecten.
- Het eindoordeel van de belastingdienst is per jaar verschillend en luidt (samengevat): "Het voorstel is technisch maakbaar en inpasbaar op voorwaarde dat het wetsvoorstel uiterlijk op 31 december 2026 is aangenomen door de Tweede en de Eerste Kamer. De beoordeling of het voorstel daarmee ook uitvoerbaar is, verschilt per belastingjaar. [...] Voor 2028 moeten dusdanig substantiële risico's worden geaccepteerd dat de Belastingdienst het wetsvoorstel als onuitvoerbaar beschouwt. [...] Voor belastingjaar 2029 verbetert de uitvoerbaarheid, ervan uitgaande dat volledige gegevenslevering door banken over dat belastingjaar mogelijk is."
- De Belastingdienst komt separaat met een aanvullende toelichting op de uitvoeringsaspecten van de gegevenslevering in 2028 en 2029.

dit verbaast mij niks en is in lijn met mijn opvattingen over scenario 4. Politiek is er nu eenmaal een keus gemaakt, maar ik blijf deze risico's zeer serieus nemen.

daarom extra peilmoment in april 27. in de tussentijd maximale inzetten op risicomitigatie. Bij onvoldoende zicht op beter risicoprofiel: vertragen naar 29

Toelichting

Uitvoeringskosten en personele impact

De cumulatieve incidentele uitvoeringskosten voor de uitbreiding zijn geraamd op € 31,05 mln waarvan € 2,76 mln voor automatisering en € 28,29 mln voor handhaving en toezicht. Voor handhaving en toezicht is er verspreid over de jaren een incidentele uitbreiding van totaal 252 FTE nodig waarbij in het ritme over de jaren in 2030 een piek van 113 FTE wordt verwacht.

De uitvoeringskosten voor Box 3 Vermogenswinstbelasting worden gedekt binnen de gereserveerde middelen voor de Wet werkelijk rendement box 3 op de Aanvullende Post. Cumulatief zijn de reeksen in de Uitvoeringstoetsen hoger dan de gereserveerde middelen op de Aanvullende Post. De Belastingdienst zal d.m.v. beheersmaatregelen en het uitvlakken van de werkzaamheden de

uitvoeringskosten voor zover mogelijk inpassen binnen de beschikbare middelen. Omdat er een aantal verschillende toetsen hebben plaatsgevonden aangaande het toekomstig box 3-stelsel vindt in de loop van 2027 een herijking plaats.

Uitvoeringtoets op dekkinsmaatregelen in de novelle box 3
Vooralsnog zijn als technische invulling in dit wetsvoorstel verschillende dekkingsmaatregelen in het brede vermogensdomein opgenomen conform de Kamerbrief van 29 september 2026. De uitvoeringstoets op deze maatregelen is in afrondende fase. Het beeld is dat de impact op de uitvoering beperkt is.

Communicatie
nvt

Politiek/bestuurlijke context
De uitvoeringstoets is ook onderhands gedeeld met de Raad van State. De verwachting is dat de RvS de uitvoeringstoets niet meer zal betrekken in haar advies omdat dit niet meer past in hun proces.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

2026-10-30

Ministerie van Financiën

TER INFORMATIE
Aan
de minister
de Staatssecretaris van Financiën

Directoraat-Generaal Belastingdienst Bestuurlijke en Politieke Zaken

Persoonsgegevens

nota

Aanvullende vragen minister nota uitvoeringstoets novelle

Datum
27 oktober 2026

Notanummer
2026-0000427915

Bijlagen
1. Uitvoeringstoets Tegenbewijs regeling

Aanleiding

Naar aanleiding van de nota uitvoeringstoets novelle box 3 heeft u (minister) aanvullende vragen gesteld over het ontbreken van contra-informatie als een beroep wordt gedaan op de Wet tegenbewijsregeling en om aanvullend handelingsperspectief

Kernpunten

- U (minister) heeft gevraagd of het klopt dat ook voor de wet tegenbewijsregeling box 3 geen sprake is van voorinvulling en hoe zich dat dan verhoudt met de Uitvoeringstoets (UT) vermogenswinstbelasting op effecten.
- Het klopt inderdaad dat bij de uitvoering van de wet tegenbewijsregeling box 3 geen sprake of zeer beperkt sprake is van voorinvulling. Voor de belastingjaren 2017 tot en met 2024 is er sprake van een apart formulier opgaaf werkelijk rendement.
- In dit formulier is geen sprake van voorinvulling. Vanaf belastingjaar 2025 maakt het formulier opgaaf werkelijk rendement onderdeel uit van het aangifteprogramma inkomensheffing en is er sprake van zeer beperkte voorinvulling.
- De doelgroep voor de tegenbewijsregeling is veel kleiner is dan de doelgroep van de vermogenswinstbelasting op effecten gebaseerd op de novelle.
- Op grond van de novelle valt 90% van het vermogen in box 3 onder de vermogenswinstbelasting. Voor de Wet tegenbewijsregeling geldt dat alleen belastingplichtigen met een lager rendement baat hebben bij het gebruik hiervan.
- Daarnaast is gebruik maken van de Wet tegenbewijsregeling optioneel, terwijl de novelle verplicht moet worden toegepast. Een ander verschil tussen de Wet tegenbewijsregeling box 3 en de Wet werkelijk rendement box 3 is dat kostenaftrek onder de tegenbewijsregeling niet is toegestaan en onder de Wet werkelijk rendement wel.
- In de uitvoeringstoets Wet tegenbewijsregeling box 3 is eerder ook gewezen op de complexiteitsgevolgen vanwege de toepassing van een tegenbewijsregeling en de informatie die hiervoor door burgers moet worden aangeleverd om het werkelijk rendement aannemelijk te maken.
- De Belastingdienst zal op basis van uw gesprekken met banken aangeven welke aanvullende mogelijkheden tot risicomitigatie ontstaan bij versnelde aanlevering van de benodigde gegevens door de banken.

dit vind ik wel echt een springend punt en maakt de situatie wezenlijk anders

Communicatie
Niet van toepassing

Politiek/bestuurlijke context
Niet van toepassing

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.